

BO‘LAJAK SHIFOKORLARNING KLINIK FIKRLASH KO‘NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI TA‘LIM MUHITINING O‘RNI.

Rustamov Mirodiljon Muhammadjonovich

Andijon davlat tibbiyot instituti

Biologik fizika, informatika va tibbiy texnologiyalar kafedrası

katta o‘qituvchisi, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD).

Annotatsiya. *Mazkur tezisda tibbiy ta‘lim jarayonida raqamli platformalar orqali klinik fikrlashni shakllantirish imkoniyatlari tahlil qilingan. Onlayn klinik ssenariylar, virtual bemor modellaridan foydalanish, telemeditsina simulyatsiyalari va raqamli test tizimlarining o‘quv jarayonidagi o‘rni ilmiy asosda yoritilgan.*

Kalit so‘zlar: *klinik fikrlash, raqamli ta‘lim, simulyatsiya, tibbiy platformalar, interaktiv o‘qitish.*

Kirish

Tibbiy ta‘limda klinik fikrlash kompetensiyasini rivojlantirish zamonaviy sog‘liqni saqlash tizimining strategik ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Klinik fikrlash — bu kasallikning etiopatogenezini tahlil qilish, simptomlar kompleksini baholash, diagnostik algoritmi ishlab chiqish va terapevtik qarorlarni asoslash jarayonini o‘z ichiga oluvchi murakkab kognitiv faoliyatdir. Shu sababli, tibbiyot oliygohlarida talabalarda klinik tafakkur va analitik tahlil ko‘nikmalarini shakllantirish, ularning diagnostik va terapevtik qaror qabul qilish salohiyatini oshirish dolzarb vazifa sifatida e‘tirof etiladi.

Raqamli ta‘lim muhiti bu jarayonni modernizatsiya qilish, o‘quv faoliyatini integratsion va interaktiv shaklda tashkil etish uchun samarali platforma yaratadi. Mazkur muhit o‘quv jarayonida konstruktivizm va refleksiv pedagogika tamoyillarini uyg‘unlashtirib, talabalarni nazariy bilimlarni amaliyot bilan sintez qilishga yo‘naltiradi. Virtual klinik ssenariylar, elektron bemor bazalari, sun‘iy intellektga asoslangan diagnostik simulyatorlar va telemeditsina tizimlari yordamida o‘tkaziladigan mashg‘ulotlar talabalar uchun xavfsiz, immersiv va real klinik muhitga yaqin sharoit yaratadi.

Bunday raqamli muhitda talaba klinik jarayonni model orqali idrok etadi, patologik holatlarni tahlil qilishda empirik yondashuvdan tizimli yondashuvga o‘tadi. Elektron o‘quv resurslar — masalan, virtual bemor kartalari (EHR), 3D anatomiya modullari, diagnostik test platformalari — o‘qitish jarayonida kognitiv yuklamani muvozanatlashtirib, klinik tafakkurni bosqichma-bosqich shakllantirish imkonini beradi.

Andijon davlat tibbiyot instituti bazasida olib borilgan pedagogik kuzatuvlar va eksperimental tahlillar shuni ko‘rsatdiki, raqamli o‘quv muhitida o‘qitilayotgan 1–2-bosqich talabalar klinik holatlarni tahlil etishda yuqori natijalarga erishgan. Raqamli simulyatsiyalar asosida o‘tkazilgan amaliy mashg‘ulotlarda talabalar diagnostik differensial tahlilni tez va aniq bajarish, kasallikni etiologik sabablar asosida aniqlash va klinik qaror qabul qilishda yuqori samaradorlik ko‘rsatgan.

Bu natijalar shuni ko'rsatadiki, elektron darsliklar, interaktiv test tizimlari, masofaviy telemeditsina modullari va klinik simulyatsion platformalar klinik tafakkur shakllanishining asosiy determinantlaridan biri hisoblanadi. Shuningdek, raqamli ta'lim muhiti o'qitishning kognitiv, affektiv va psixomotor komponentlarini uyg'unlashtirib, talabalarda mustaqil tahliliy fikrlash, refleksiv o'zini baholash va adaptiv klinik qaror qabul qilish kompetensiyalarini shakllantiradi.

Shu tarzda, tibbiy ta'limda raqamli muhitdan foydalanish nafaqat bilimlarni o'zlashtirish darajasini oshiradi, balki talabalarning kognitiv moslashuvchanligini, klinik tafakkurning algoritmik strukturasini va kasbiy kompetensiyalarini tizimli ravishda rivojlantiradi.

Xulosa

Raqamli ta'lim muhitidan samarali foydalanish tibbiy ta'limda klinik fikrlashni rivojlantirishning eng muhim omillaridan biridir. Virtual klinika va telemeditsina asosidagi mashg'ulotlar orqali talabalar murakkab klinik holatlarni chuqur tahlil qilish, diagnostika va davolash bo'yicha mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantiradilar. Natijada, bo'lajak shifokorlarning kasbiy kompetensiyasi oshib, sog'liqni saqlash tizimida yuqori sifatli kadrlar tayyorlanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1) O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Qarori PQ-4884. "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida, 2020-yil.

2) Rustamov M. USE OF MODERN METHODS IN TEACHING "INFORMATION TECHNOLOGY" IN MEDICAL EDUCATION //Science and innovation. – 2023. – T. 2. – №. A7. – C. 30-33.

3) Rustamov M. IMPROVING THE METHODOLOGY OF TEACHING THE SUBJECT "INFORMATION TECHNOLOGIES AND MODELING OF TECHNOLOGICAL PROCESSES" IN AN INNOVATIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT //Science and innovation. – 2023. – T. 2. – №. B7. – C. 58-61.

4) Rustamov M. Rustamov Murodil Makhhammadzhanov TEACHING COMPUTER SCIENCE IN HIGHER EDUCATION: PROBLEMS AND SOLUTIONS: The rapid development of information and communication technologies in our country is due to state support, which allows us to confidently enter the world information community //Архив исследований. – 2020. – C. 5-5.

5) Rustamov M. ENHANCE STUDENTS'KNOWLEDGE AND SKILLS WITH MULTIMEDIA TOOLS IN AN INNOVATIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT //Science and innovation. – 2023. – T. 2. – №. B10. – C. 43-45.

6) RUSTAMOV M. TIBBIY TA'LIMDA INNOVATSION TA'LIM METODLARI VA TA'LIM VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI (AXBOROT TEXNOLOGIYALARI VA JARAYONLARNI MATEMATIK MODELLASHTIRISH FANIGA TADBIQI MISOLIDA) //News of the NUUz. – 2024. – T. 1. – №. 1.5. 1. – C. 197-199.